



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI STATISTIKA BASHQARMASI



2024-jil yanvar-may aylari ushin
dáslepki maǵlıwmat

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI SIRTQI SAWDA AYLANISI

Sirtqi ekonomikalıq baylanis hám
sawda statistikasi bólimi:
(61) 222-67-45



Sırtqı sawda aylanısı



Mámleketimizde alıp barılıp atırğan ekonomikalıq háreketler sırt el mámleketleri menen sawda baylanıslarınıń tez pát penen ósiwine xızmet qılıp atır. Tiykarınan, mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw boyınsha qabıl etilgen nızamları jergilikli kompaniyalarǵa sırtqı bazarlarda kóbirek tájriybe arttırıwına imkánıyat jaratıp beredi. Nátiyjede olar jáhán sawdasında báseki ústinlikke iye boladı.

Respublikada bul taraw sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırğan eksporttı qollap quwatlaw, importtı optimallasırıw hám ulıwma alǵanda sırtqı sawda teń salmaqlılıǵın támiyinlew maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde, 2024-jıl yanvar-may aylarında respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekstte SSA) 257,7 mln. AQSH dollarǵa jetti hám 2023-jıldıń yanvar-may aylarına salıstırǵanda 28,3 % ge kóbeydi.



SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (yanvar-may ayı, miń. AQSH dollari)



Sırtqı sawda aylanısı

2024-j.: **257 672,4** 128,3 %

(2023-j.: 200 881,2)



Saldo

2024-j.: **49 633,6** (2023-j.: 25 270,5)



Eksport

2024-j.: **153 653,0** 135,9 %

(2023-j.: 113 075,8)



Tovarlar: 153 238,1



Xızmetler: 414,9



Import

2024-j.: **104 019,4** 118,5 %

(2023-j.: 87 805,4)



Tovarlar: 98 897,8



Xızmetler: 5 121,6

Sırtqı sawda aylanbası – belgili dáwir ushın mámleket eksporti hám importı qunınıń muǵdarı esaplanadı. Tovarlardıń sırtqı sawda statistikası Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵına alıp kiriw (import) yáki Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵınan alıp shıǵıw (eksport) nátiyjesinde mámleket material resursları zapaslarına qosılatuǵın yáki olardan ayırıp taslanatuǵın tovarlar esabın sırtqı sawda ulıwmalıq esap sisteması tiykarında júritiledi.



SSAda eksport kólemi 153,7 mln. AQSH dollarına (135,9 % ti) hám import kólemi 104,0 mln. AQSH dollarına (118,5 % ǵa) jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldósı 49,6 mln. AQSh dollardı quradı.



QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASÍ MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ EŇ JOQARÍ ÚLESKE IYE BOLǴAN MÁMLEKETLER (2024-jil yanvar-may ayı, mln. AQSH dolları)

<p>Túrkiya</p> <p>SSA – 63,1</p> <p>Eksport: 46,8 Import: 16,3</p> <p> 24,5%</p>	<p>QXR</p> <p>SSA – 48,5</p> <p>Eksport: 38,7 Import: 9,8</p> <p> 18,8%</p>	<p>Rossiya</p> <p>SSA – 44,4</p> <p>Eksport: 23,8 Import: 20,6</p> <p> 17,2%</p>	<p>Qazaqstan</p> <p>SSA – 21,8</p> <p>Eksport: 14,8 Import: 7,0</p> <p> 8,5%</p>	<p>Latviya</p> <p>SSA – 13,3</p> <p>Eksport: 12,9 Import: 0,4</p> <p> 5,2%</p>
<p>Pákistan</p> <p>SSA – 4,3</p> <p>Eksport: 4,3 Import: 0,0</p> <p> 1,7%</p>	<p>Estoniya</p> <p>SSA – 4,4</p> <p>Eksport: 2,5 Import: 1,9</p> <p> 1,7%</p>	<p>Qırǵız Respublikası</p> <p>SSA – 2,8</p> <p>Eksport: 0,9 Import: 1,9</p> <p> 1,1%</p>	<p>Awǵanstan</p> <p>SSA – 2,5</p> <p>Eksport: 2,4 Import: 0,1</p> <p> 1,0%</p>	<p>Gruziya</p> <p>SSA – 1,1</p> <p>Eksport: 1,1 Import: 0,0</p> <p> 0,4%</p>



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IRI SHERIK MÁMLEKETLER MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANISÍ DINAMIKASÍ

(yanvar-may ayı, mln. AQSH dollari)

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Túrkiya	53,3	41,7	63,1
<i>Eksport</i>	48,2	40,3	46,8
<i>Import</i>	5,1	1,4	16,3
QXR	72,8	44,8	48,5
<i>Eksport</i>	36,8	25,0	38,7
<i>Import</i>	36,0	19,8	9,8
Rossiya Federaciyası	37,2	32,9	44,4
<i>Eksport</i>	13,4	16,5	23,8
<i>Import</i>	23,8	16,4	20,6
Qazaqstan	19,3	23,8	21,8
<i>Eksport</i>	9,1	10,4	14,8
<i>Import</i>	10,2	13,4	7,0
Latviya	22,8	11,1	13,3
<i>Eksport</i>	22,5	11,0	12,9
<i>Import</i>	0,3	0,1	0,4
Pákistan	0,2	0,7	4,3
<i>Eksport</i>	0,0	0,7	4,3
<i>Import</i>	0,2	-	-
Estoniya	0,7	3,0	4,4
<i>Eksport</i>	-	1,9	2,5
<i>Import</i>	0,7	1,1	1,9
Awǵanstan	2,7	0,7	2,5
<i>Eksport</i>	2,7	0,7	2,4
<i>Import</i>	-	0,0	0,1
Gruziya	1,4	1,1	1,1
<i>Eksport</i>	1,4	1,1	1,1
<i>Import</i>	-	-	-
Franciya	1,0	0,5	1,0
<i>Eksport</i>	1,0	0,5	1,0
<i>Import</i>	-	-	-

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Qırız Respublikası	3,4	2,0	2,8
<i>Eksport</i>	2,2	0,1	0,9
<i>Import</i>	1,2	1,9	1,9
Birlesken patshalıq	3,9	1,2	1,1
<i>Eksport</i>	2,2	0,7	0,6
<i>Import</i>	1,7	0,5	0,5
Betnam	0,0	0,0	0,6
<i>Eksport</i>	-	-	0,6
<i>Import</i>	-	-	-
Tájikstan	0,3	0,7	0,5
<i>Eksport</i>	0,3	0,7	0,5
<i>Import</i>	-	-	-
Koreya Respublikası	7,4	6,7	7,3
<i>Eksport</i>	0,8	0,4	0,4
<i>Import</i>	6,6	6,3	6,9
Túrkménstan	0,9	0,8	0,8
<i>Eksport</i>	0,3	0,2	0,3
<i>Import</i>	0,6	0,6	0,5
Ukraina	1,7	0,2	0,3
<i>Eksport</i>	1,6	0,2	0,3
<i>Import</i>	0,1	-	-
Iran	0,7	0,4	0,7
<i>Eksport</i>	0,1	0,1	0,3
<i>Import</i>	0,6	0,3	0,4
Germaniya	1,0	2,9	2,4
<i>Eksport</i>	0,3	0,2	0,2
<i>Import</i>	0,7	2,7	2,2
Iraq	0,2	0,0	0,2
<i>Eksport</i>	0,2	-	0,2
<i>Import</i>	-	-	-



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI AYMAQLAR KESIMINDE SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (2024-jil yanvar-may ayi)*

	Miń AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	úlesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	257 672,4	128,3	100,0
Nókis q.	160 276,3	151,8	62,2
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	5 878,2	64,3	2,3
Beruniy	6 441,7	124,7	2,5
Bozataw	230,4	34,4	0,1
Qaraózek	788,4	14,5	0,3
Kegeyli	5 986,8	201,7	2,3
Qońırat	9 413,3	212,4	3,7
Qanlıkól	9 123,8	106,1	3,5
Moynaq	12 936,5	100,7	5,0
Nókis	4 534,4	203,3	1,8
Taqiyatas	4 664,1	64,9	1,8
Taxtakópir	1 151,7	271,8	0,4
Tórtkúl	14 977,8	88,9	5,8
Xojeli	4 137,8	95,8	1,6
Shımbay	5 527,7	73,8	2,1
Shomanay	4 327,0	165,7	1,7
Ellikqala	7 256,9	147,5	2,8

Eń joqarǵı kólemi,
miń. AQSH dolları

62,2 %

Nókis q. – 160 276,3

5,0 %

Moynaq – 12 936,5

5,8 %

Tórtkúl - 14 977,8

Eń az kólemi,
miń. AQSH dolları

0,1 %

Bozataw – 230,4

0,3 %

Qaraózek – 788,4

0,4 %

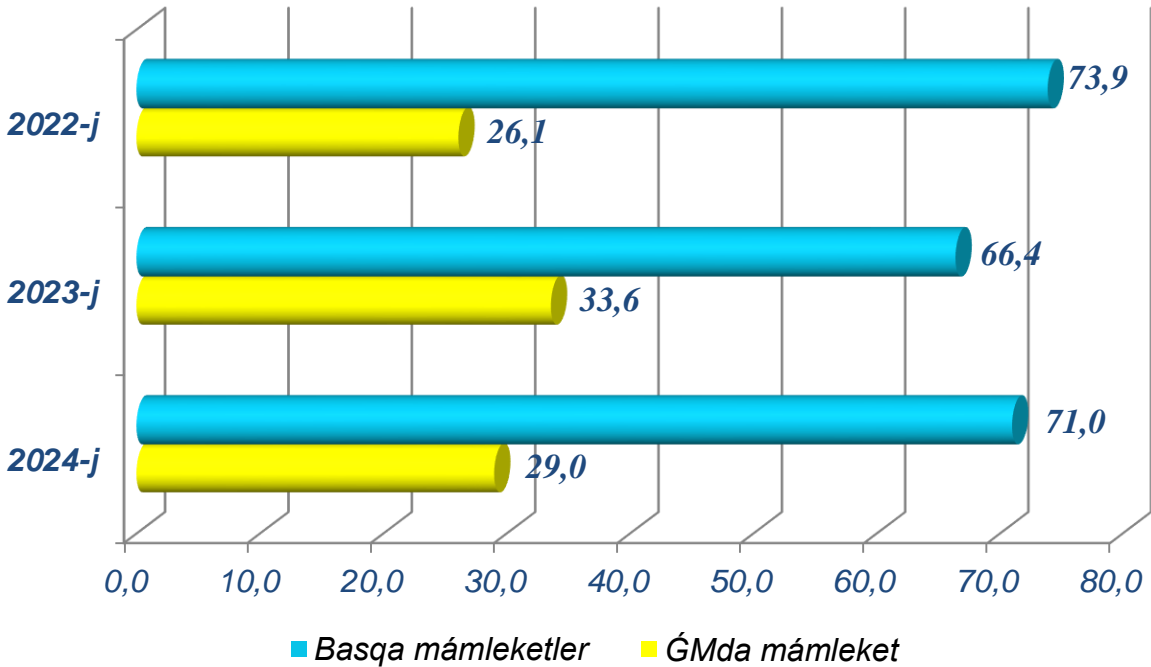
Taxtakópir – 1 151,7

Respublika sırtqı sawda aylanısı quramındaǵı eń joqarǵı úlesin Nókis qalası 62,2 % úlesi menen 160 276,3 miń. AQSH dolların, eń tómen úlesin ese Bozataw rayonında 0,1 % úles penen 230,4 miń. AQSH dollardı quradı.

* Tábiyiy gaz hám elektr energiyasın jetkerip beriw , sol qatarında, arnawlı eksport boyınsha rásmiy statistikai'q maǵlıwmatlar , Qaraqalpaqstan Respublikası qala hám rayonlar boyınsha bólistirilmegen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SIRTQI SAWDA AYLANISINDA ĞMDA MAMLEKETLERI HAM BASQA MAMLEKETLERDIN KOLEMLERI DINAMIKASI

(yanvar-may aylari, mln. AQSH dollari, ulesi, % te)



2024-jildin yanvar-may ayında, sirtqi sawda aylanisinda ĞMDA mamleketlerini ulesi 29,0 % ti qurap, 2023-jilga salistriganda sirtqi sawda aylanisini 110,6 % ti quradi.









Qaraqalpaqstannin basqa sirt el mamleketlerini SSA si 2024-jildin yanvar-may ayında 2023-jildin usi dawirine salistriganda 137,2 % ke ham jami SSA dagi ulesi 71,0 % ti quradi.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısı 2024-jil yanvar-may ayı kórsetkishine tiykar, 74,7 mln. AQSH dolların quradı. Sonday-aq eksport 40,8 mln. AQSH dollarğa jetken bolsa, import 33,9 mln. AQSH dolların quradı.



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ ĞMDA MAMLEKETLERI HÁM SIRTQI SAWDA AYLANISI (2024-jil yanvar-may ayı mln. AQSH dollari)

<p>Rossiya TSA – 44,4 Eksport – 23,8 Import – 20,6</p> 	<p>Qazaqstan TSA – 21,8 Eksport – 14,8 Import – 7,0</p> 
<p>Qırqız Respublikası TSA – 2,8 Eksport – 0,9 Import – 1,9</p> 	<p>Belarus TSA – 3,9 Eksport – 0,0 Import – 3,9</p> 
<p>Tájikstan TSA – 0,5 Eksport – 0,5 Import – 0,0</p> 	<p>Ukraina TSA – 0,3 Eksport – 0,3 Import – 0,0</p> 
<p>Türkmenstan TSA – 0,8 Eksport – 0,3 Import – 0,5</p> 	



Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısınıń eń joqarǵı kólemi Rossiya Federaciyası 44,4 mln, Qazaqstan 21,8 mln hamda Belarus 3,9 mln mámleketlerine tuwra keldi.

export

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ EKSPORTI



Xalıq aralıq ekonomikalıq baylanıslardıń rawajlanıwı eksporttıń turaqlı ósiwine járdem beredi hám bul óz nábwetinde belgili nátiyjelerge erisiw ushın imkaniyat jaratadı. Mámlekettiń eksport ónimdarlıgıń asırıw, eksporttı mámleket tárepinen qollap-quwatlaw, eksportqa tán ónimler nomenklaturasın keńeytiw maqsetinde ámelge asırılğan is-ilajlar nátiyjesinde eksportyorlar tárepinen 153,7 mln. AQSH dolları (namonetar altınnan tısqarı) qunındağı (2023-jıldıń mas dáwirine salıstırğanda 135,9 % ti quradı) tovar hám xızmetler eksport qılınıwı támiyinlendi.



XSST* BOYINSHA EKSPORTINIŃ QURAMI (2024-jil yanvar-may ayı úlesi % te)



Qaraqalpaqstan Respublikasında tovarlar sırtqı sawdası statistikalıq kórsetkishlerin júzege keltiriwde, Sırtqı ekonomikalıq háreket tovar nomenklaturası (keyingi orınlarda TIF TN) menen birgelikte , Birlesken Milletler shólkeminiń Xalıq aralıq standartlastırılğan sawda (keyingi orınlarda – XSST) isletiledi. Bul óz nábwetinde analiz qılıw maqsetlerinde eksport hám import qılınatuğın tovarlardı 10 dana úlken bólimlerge gruppalam ushın imkan beredi. Tovarlardı XSST boyınsha kodlastırıw , TIF TN hám XSST ortasında ótiw giltleri járdeminde ámelge asırıladı.



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSSK BOYINSHA EKSPORT QURAMI (yanvar-may ayı, jillar kesiminde)

XSST quramı	Mln. AQSH dollari		Ósim pátı, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi eksport	113,1	153,7	78,0	135,9	100,0	100,0
<i>sonnan:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	7,7	15,0	104,9	194,9	6,8	9,8
Ishimlikler hám temeki						
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	12,7	25,0	100,3	197,5	11,2	16,3
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	0,0	5,6			0,0	3,6
Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar		0,1			0,0	0,1
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	71,9	85,8	67,9	119,3	63,6	55,9
Sanaat tovarları	19,9	18,8	125,1	94,4	17,6	12,2
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri	0,0	1,0	17,8	36039,3	0,0	0,7
Hár qıylı tayar buyımlar	0,4	1,9	52,5	443,2	0,4	1,2
Xızmetler	0,4	0,4	17,9	96,6	0,4	0,3

Eksport quramında tovarlar úlesi 94,2 % ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (55,9 %), sanaat tovarları (12,2 %) hám azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı (16,3 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (9,8 %) úlesine tuwra kelmekte.



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSST BÓLIMI BOYINSHA AYIRIM ÓNIMLER EKSPORTINIŃ QURAMI (2024-jil yanvar-may ayı)

XSSK bólimi atı	Mıń. AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	12 422,3	180,6
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	2 348,8	395,0
Kofe, shay, kakao, dámbegishler hám olardan tayarlanǵan ónimler	240,4	165,2
Qumsheker, qumshekerden tayarlanǵan ónimler hám bal	3,9	60,9
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı		
Haywan hám ósimlikler	24 206,6	246,0
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómir, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqarı)	400,8	69,1
Toqımashılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	267,7	22,5
May alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	122,6	635,2
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	5 588,3	-
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları (qam, tazalanǵan yaki frakciyalanǵan)	79,1	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	67 602,7	118,7
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	193,4	112,6
Basqa jerde klassifikaciyanbaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	49,0	56,9
Efir mayları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; hájjetxana preparatları, polirovkalaw hám juwıw quralları	18,5	50,0

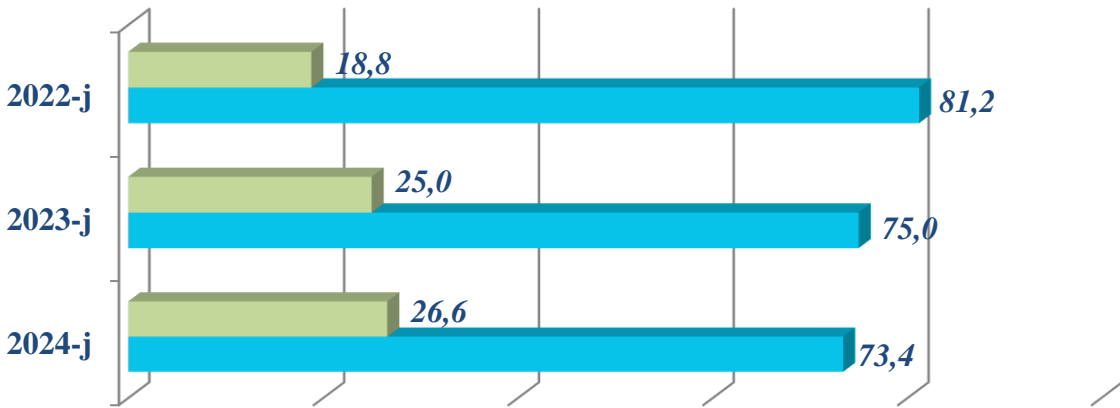
XSSK bólimi atı	Mıń. AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Toqımashılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	17 243,2	90,8
Probka hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	1 209,9	177,7
Basqa tártiptegi metall bolmaǵan minerallardan alınǵan ónimler	341,6	144,9
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları	-	-
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskeneler	-	-
Arnawlı bo'limler ushın arnawlı mólsherlangen mashinalar	1009,1	-
Hár qıylı tayar buyımlar		
Kiyim-Kenshekler hám Kiyim-Kenshek buyımları	1 800,4	503,2
Hár qıylı tayar buyımlar	51,7	242,7
Basqa túrdegi arnawlı, ilimiy baqlaw ásbabları hám apparaturalar	-	-
Ayaq kiyim	-	-

Qaraqalpaqstanıń sırtqı sawda statistikasına sherik mámleketlerge tómendegiler kiredi: alıp kiriwde - tovarlar keliip shıqqan mámleket, eger kelip shıqqan mámleket anıq emes bolsa, shıǵıp ketken jibergen mámleket. Alıp shıǵıwda-tovarlar jiberiletuǵın mámleket esaplanadı.

2024-jıldıń yanvar-may ayı ĞMDA mámleketlerine 40,8 mln. AQSH dolları qunındaǵı tovar hám xızmetler eksport qılınıp, 2023-jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 44,7 mártege kóbeydi.

ĞMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASÍ

(yanvar-may ayı, úlesi, % te)



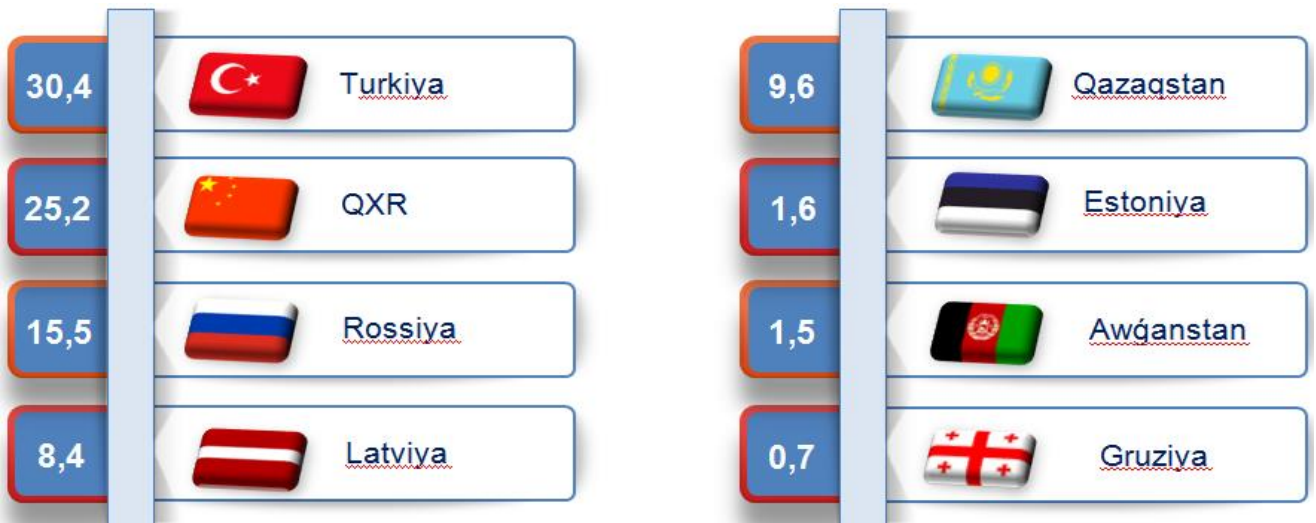
■ ĞMD mámleketler ■ Basqa mámleketler



2024-jıldıń yanvar-may ayında, sırtqı sawda aylanısında tovar hám xızmetler eksportı boyınsha tiykarǵı sherik quramında Túrkiya, Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Latviya, Qazaqstan, Awǵanstan hám Gruzıya mámleketler bolıp. Olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 93,4 procentti quramaqta.



RESPUBLIKA EKSPORTÍNDA TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŇ ÚLESİ (2024-jil yanvar-may ayı, % te)





QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN TIYKARGÍ SHERIK MÁMLEKET-LERGE ÁMELGE ASÍRGÁN EKSPORTÍ KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI (yanvar-may ayı, jıllar kesiminde)

Mámleketler	Mıń. AQSH dolları		Ósim pátleri, % te		Ornı	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Túrkiya	40306,7	46774,7	83,6	116,0	1	1
Qıtay Xalıq Respublikası	25011,3	38735,2	67,9	154,9	2	2
Rossiya	16471,0	23801,0	123,1	144,5	3	3
Qazaqstan	10377,8	14780,1	114,5	142,4	5	4
Latviya	10980,6	12870,9	48,9	117,2	4	5
Pákistan	664,1	4302,9	6201,5	647,9	11	6
Estoniya	1869,2	2458,0		131,5	6	7
Awғанstan	675,1	2351,4	25,4	348,3	9	8
Qırğız Respublikası	1088,7	1071,5	77,5	98,4	7	9
Gruziya	472,4	979,5	45,6	207,3	13	10
Franciya	119,5	941,6	5,5	788,1	25	11
Birlesken patshalıq	671,7	601,5	30,0	89,6	10	12
Vetnam		568,9				13
Tájikstan	717,4	532,2	285,8	74,2	8	14
Koreya Respublikası	384,9	432,9	48,1	112,5	16	15
Ukraina	169,4	340,3	49,5	200,9	21	16
Germaniya	203,2	323,8	12,6	159,3	19	17
Iraq	102,8	288,6	72,7	280,7	26	18
BAÁ	233,5	246,3	79,2	105,5	18	19
Iran		232,1				20



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE EKSPORTI (2024-jil yanvar-may ayı)*

	Миñ. AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Úlesi, % da
Qaraqalpaqstan Respublikası	153 653,0	135,9	100,0
Nókis q.	92 024,5	128,8	59,9
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	5 114,7	74,7	3,3
Beruniy	5 348,2	164,2	3,5
Bozataw	230,4	47,2	0,1
Qaraózek	483,3	79,5	0,3
Kegeyli	5 098,3	225,0	3,3
Qońırat	1 758,3	85,9	1,1
Qanlıkól	8 471,1	108,7	5,5
Moynaq	10 878,9	373,8	7,1
Nókis	3 514,4	258,3	2,3
Taqıyatas	1 808,1	134,8	1,2
Taxtakópir	648,0	267,9	0,4
Tórtkúl	2 727,5	112,5	1,8
Xojeli	1 476,1	286,5	1,0
Shımbay	4 566,5	153,2	3,0
Shomanay	4 275,7	166,1	2,8
Ellikqala	5 209,6	131,5	3,4

Еñ joqarı kólem,
миñ. AQSH dolları

59,9 %

Nókis q. - 92 024,5

7,1 %

Moynaq - 10 878,9

5,5 %

Qanlıkól - 8 471,1

Еñ az kólem,
миñ. AQSH dolları

0,1 %

Bozataw - 230,4

0,3 %

Qaraózek - 483,3

0,4 %

Taxtakópir - 648,0

Respublika eksportı quramında eñ joqarǵı úlesi Nókis qalası 59,9 % ti 92 024,5 miñ. AQSH dolların, eñ tómen úlesin Bozataw rayonu 0,1 % i 230,4 miñ. AQSH dolların quradı.

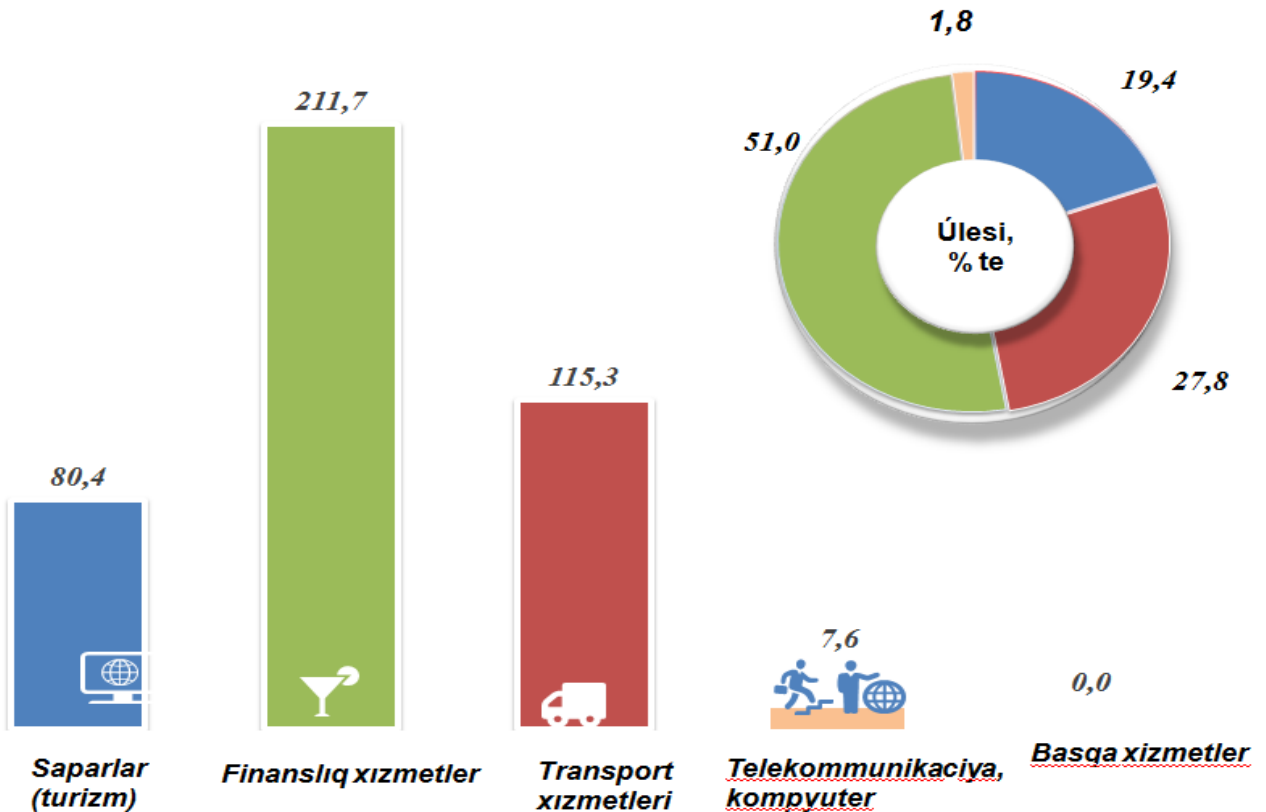
* Tábiyiy gaz hám eklektr energiyasın jetkerip beriw , sonday –aq arnawlı eksport hám saparlar boyınsha rásmiy statistikal'q maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası rayon hám qalalar boyınsha bólistirilmeǵen.

Mámleketimizde jańa islep shıǵarıw texnologiyaları hám zamanagóy úskenelerden keń paydalanıw, tarawda sapa menejmenti sistemasınıń ámeldegi jetilisiwi nátiyjesinde miynet ónimligin asırıwǵa xızmet etip atır. Bul, óz gezeginde, tayın ónimlerge jáhán bazarlarında óz ornın tabıw imkaniyatın beredi.



XÍZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ

(2024-jil yanvar-may ayı, mıń AQSh doll úlesi, % te)



Xızmetler eksportı kólemi 415,0 mıń AQSh dolların yaki jámi eksport kóleminiń 0,3 % in qurap, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 96,6 % ke gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (51,0 %), saparlar (turizm) (19,4 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xızmeti boyınsha xızmetler (1,8 %), transport (27,8 %) hámde basqa xızmetler (0,0 %) úlesine tuwra kelgen.



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IMPORTI



2024-jıldıń yanvar-may ayında import kólemi 104,0 mln. AQSh dolların hám 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 118,5 % ti quradı. Import quramında eń úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri (46,2 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (9,1 %), sanaat ónimleri (8,6 %) hámde ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (7,9 %) esabına tuwra keldi.



XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI (2024-jıl yanvar-may, úlesi, % te)



Tovarlar importı dinamikası analizine tiykar, 2024-jıldıń yanvar-may ayında import qılınǵan tovarlar kólemi 104,0 mln. AQSh dolların quradı. Xızmetler importı bolsa 5,1 mln. AQSh dollarǵa jetti.



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BOLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI (yanvar-may ayi, jillar kesiminde)

XSSK bólimi	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ullwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi import	87,8	104,0	89,2	118,5	100,0	100,0
<i>sonıń ishinde:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	14,7	9,4	110,8	63,9	16,8	9,1
Ishimlikler hám temeki	0,1	0,0	610,7	70,2	0,1	0,0
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, Janılıǵıdan tısqarı	11,0	13,2	132,0	119,2	12,6	12,7
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	8,8	6,6	116,1	74,3	10,0	6,3
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	2,1	2,1	86,6	100,0	2,4	2,0
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	8,0	8,2	64,8	102,1	9,1	7,9
Sanaat tovarları	9,5	8,9	96,5	93,7	10,9	8,6
Mashinalar hám transport ásbap-úskenederi	23,4	48,1	60,7	205,5	26,6	46,2
Hár qıylı tayar buyımlar	1,6	2,4	105,7	146,2	1,9	2,3
Xızmetler	8,4	5,1	197,3	60,8	9,6	4,9



XSSK BOYINSHA IMPORT QILINGAN AYIRIM TURDEGI ONIMLER QURAMI

(2024-jil yanvar-may ayi)

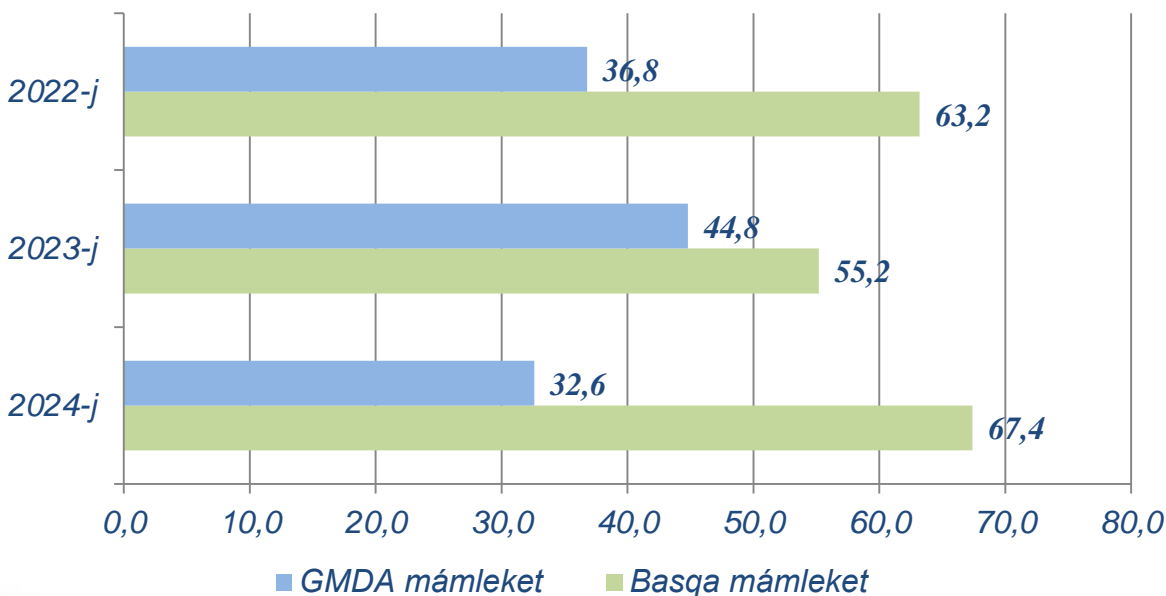
XSSK bólimi atı	Mıń. AQSH dolları	2023-jılga salıstırǵan da, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	6 998,2	62,3
Kofe, shay, kakao, dámlawshiler hám olardan tayarlanǵan ónimler	534,3	84,7
Gósh hám gósh ónimleri	140,8	30,9
Tiri haywanlar	86,7	28,9
Ishimlikler hám temekil		
Ishimlikler	42,8	70,0
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqari		
Probka hám aǵash-taxtalar	11 336,7	108,6
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	1 690,2	319,6
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	4 663,6	65,7
Kómir, koks hám briketler	1 802,7	104,8
Hayvon va ósimlikler moyları (yog'ları), yog'lar va mumlar		
Ósimlik mayları	2 126,1	100,0
Haywan hám ósimlik mayları	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	4 279,5	86,0
Organikalıq ximiya zatları	2 185,1	99,7
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	422,4	619,4
Ximiyalıq materiallar hám ónimler	550,3	101,5

XSSK bólimi atı	Mıń. AQSH dolları	2023-jılǵa salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Metallardan tayarlanǵan buyımlar	6 537,5	85,2
Rezina buyımları	35,8	7,8
Shoyın hám polat	1 085,2	397,2
Qaǵaz, kardon hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	98,6	10,6 b
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Anıq tarawlar ushın arawlı mólsherlengen mashinalar	3 849,3	26,4
Sanaat ushın arawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskeneler hám olardıń detalları	40 473,0	965,8
Avtomobiller	885,3	39,8
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	2 324,1	212,5
Hár qıylı tayar buyımlar		
Arawlı, ilimiy hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	1 097,1	98,4
Bloklı imaratlar, suw ótkiziw, kanalizaciya, ısıtıw hám jaqtılandırıw úskeneleri ushın armatura hám bekkemlew tovarları	907,6	506,5
Hár qıylı tayar buyımlar	88,4	37,7
Mebel hám onıń bólekleri, jatarjay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kópshikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	250,6	417,7



2024-jil yanvar-may ayi juwmađına kóre ĞMDA mámleketlerine 32,6 mln. AQSH dollari import qılınıp, 2023-jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 86,1 % i quradı.

ĞMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERINEN TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERI DINAMIKASÍ (yanvar-may ayı, úlesi, % te)

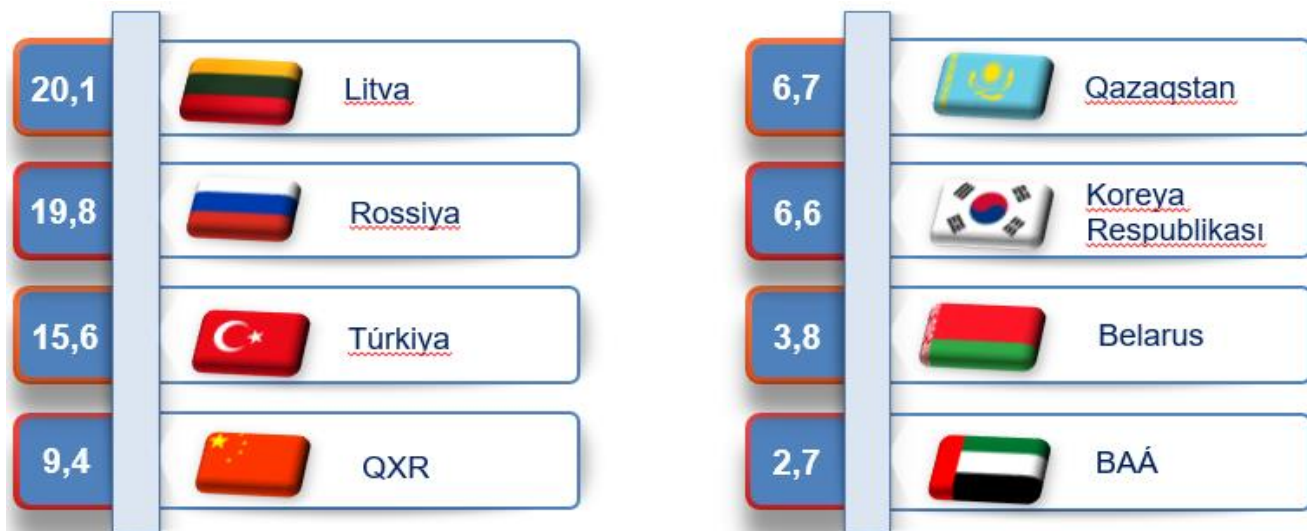


2024-jil yanvar-may ayında Qaraqalpaqstan Respublikasınıń 31 i mámlekettiń tovar hám xızmetler importın ámelge asırdı.

Iri sherik-mámleketler (Litva, Rossiya, Túrkiya, QXR, Qazaqstan, Koreya Respublikası, Belarus hám BAÁ) jámi importıń 84,7 % ti quradı.



RESPUBLIKA IMPORTÍNDÁ TIYKARǒÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŃ ÚLESİ (2024-jil yanvar-may ayı, % te)





QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASINI SHERİK MAMLEKETLERDEN AMELGE ASIRGAN IMPORT KOLEMI HAM OSIM PATLERI (yanvar-may ayi, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mıń. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵandaǵı, orni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Rossiya	881,0	20922,6	36,4	2374,8	13	1
Litva	16374,4	20641,6	68,8	126,1	2	2
QXR	1393,8	16263,2	27,3	1166,9	11	3
Qazaqstan	19795,9	9793,6	55,0	49,5	1	4
Koreya Respublikası	13428,3	7011,6	131,4	52,2	3	5
Belarus	6342,9	6859,3	95,6	108,1	5	6
Túrkiya	7134,3	3930,6	2254,3	55,1	4	7
BAÁ	4376,6	2818,8	185,4	64,4	6	8
Qırǵız Respublikası	2591,2	2588,7	-	99,9	9	9
Qatar	14,0	2548,5	9,9	18145,2	33	10
Germaniya	2674,6	2216,5	406,2	82,9	8	11
Avstriya	1085,9	1870,4	156,6	172,2	12	12
Estoniya	1872,5	1858,5	153,2	99,3	10	13
Shvecariya	189,8	803,2	42,0	423,2	25	14
Túrkménstan	508,8	548,7	29,8	107,8	18	15
Italiya	557,9	457,7	93,8	82,1	16	16
Iran	97,3	398,3	32,9	409,3	29	17
Birlesken patshalıq	304,9	395,4	49,3	129,7	21	18
Polsha	281,9	391,6	51,7	138,9	22	19
AQSH	704,7	364,1	373,1	51,7	15	20



QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI RAYONLAR KESIMINDE IMPORTI

(2024-jil yanvar-may ayi)

	Min. AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Ulesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	104 019,4	118,5	100,0
Nókis q.	68 251,8	200,0	65,6
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	763,5	33,2	0,7
Beruniy	1 093,6	57,3	1,1
Bozataw	-	-	-
Qaraózek	305,1	6,3	0,3
Kegeyli	888,6	126,5	0,9
Qońırat	7 655,0	321,0	7,4
Qanlıkól	652,7	81,0	0,6
Moynaq	2 057,6	20,7	2,0
Nókis	1 020,0	117,2	1,0
Taqıyatas	2 856,0	48,9	2,7
Taxtakópir	503,7	276,9	0,5
Tórtkúl	12 250,3	84,9	11,8
Xojeli	2 661,8	70,0	2,6
Shımbay	961,2	21,3	0,9
Shomanay	51,3	136,3	0,0
Ellikqala	2 047,3	213,1	2,0

Eń joqarı kólem,
mırń. AQSH dolları

65,6 %

Nókis q.- 68 251,8

11,8 %

Tórtkúl- 12 250,3

7,4 %

Qońırat- 7 655,0

Eń az kólem,
mırń. AQSH dolları

0,0 %

Shomanay- 51,3

0,3 %

Qaraózek- 305,1

0,8 %

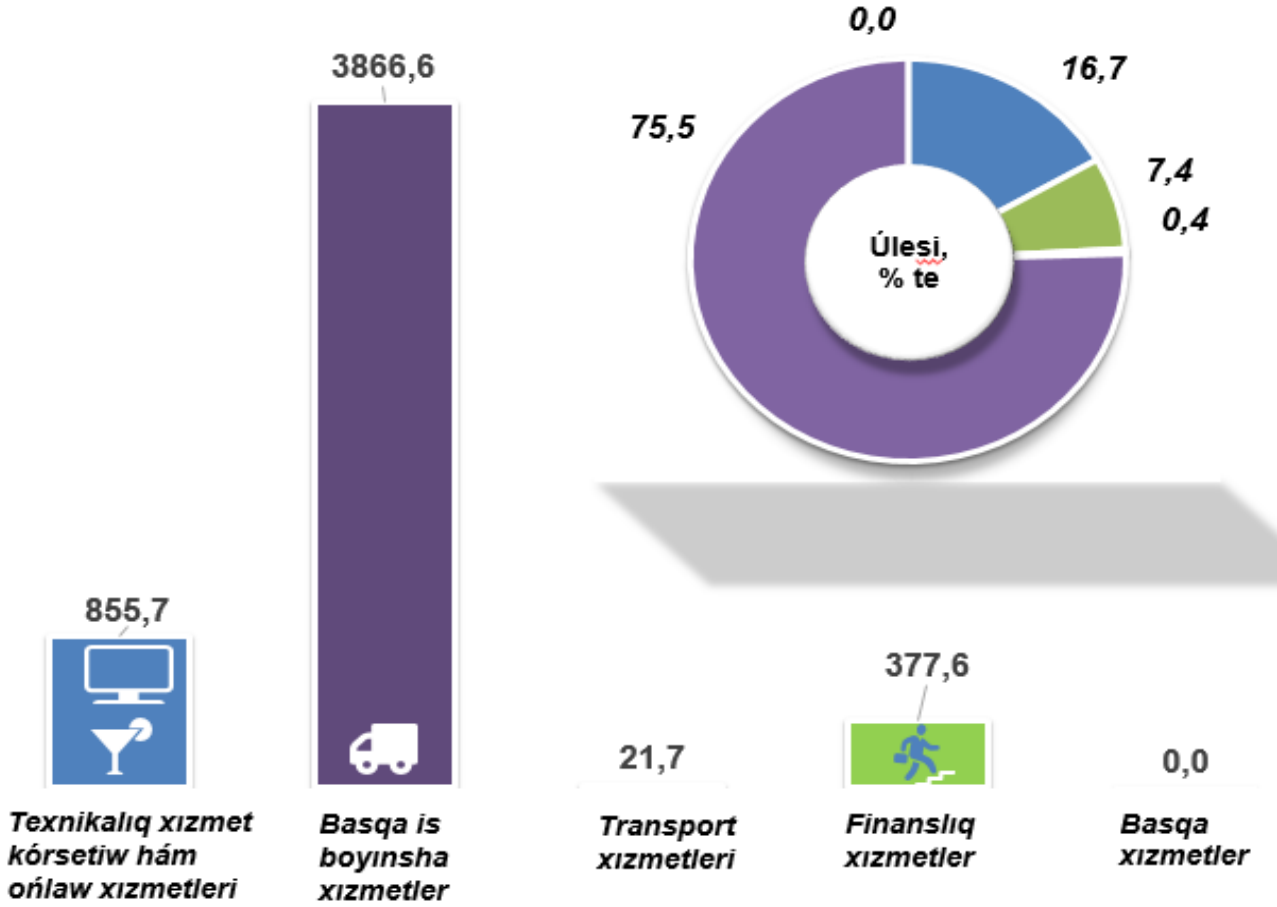
Taxtakópir- 503,7

Respublika importi quramında eń joqarı úlesi Nókis q. 65,6 % i 68 251,8 mırń. AQSH dolların, eń tómen úlesin Shomanay rayonı 0,0 % i 51,3 mırń. AQSH dolların quradı.



XİZMETLER IMPORTI QURAMI

(2024-jil yanvar-may ayi, úlesi, % te)



2024-jildiń yanvar-may ayları juwmaǵı menen xızmetler importı kólemi 5 121,6 miń AQSh dolların yaqı jámı import kóleminiń 4,9 % in quradı hám ótken jılǵa salıstırǵanda 60,8 % in quradı. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikaliq xızmet kórsetiw hám onlaw xızmetleri (16,7 %), basqa is boyınsha xızmetler (75,7 %), finanslıq xızmetler (7,4 %), transport xızmetleri (0,4 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xızmet kórsetiw xızmetleri (0,0 %) nen ibarat boldı.